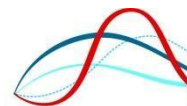

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA
STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKA

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Extrastat – robna razmjena sa zemljama nečlanicama EU-a za 2015. godinu

Organizacijska jedinica: Služba statistike robne razmjene s inozemstvom
Priredila: Dubravka Drempetić i Irena Radić

veljača 2017.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Važnost statistike robne razmjene sa zemljama nečlanicama EU-a proizlazi iz važnosti koju ta djelatnost ima u gospodarstvu naše zemlje. Poštujući osnovne metodološke preporuke Statističkog ureda UN-a i Eurostata, Državni zavod za statistiku prikupljene podatke Intrastata (robna razmjena sa zemljama članicama EU) i Extrastata statistički obrađuje i objavljuje kao jedinstveni podatak robne razmjene Republike Hrvatske s inozemstvom. Ta je statistika instrument primarno bitan brojnim institucijama koje kreiraju gospodarsku politiku: omogućuje državnim tijelima da pripremaju multilateralne i bilateralne pregovore, poduzećima da istražuju tržište i definiraju svoj položaj na njemu, služi kao osnovni izvor informacija za izradu platne bilance i nacionalnih računa zemlje, za izračun bruto domaćeg proizvoda i za analizu gospodarskog ciklusa. Ta statistika spada u najvažnija područja statistike. Ona pruža informacije o smanjenju odnosno povećanju materijalnih resursa zemlje te o sudjelovanju naše zemlje u međunarodnoj podjeli rada; važan je dio statističke dokumentacijske osnove potrebne za praćenje gospodarskih kretanja zemlje i nužan je element za izračunavanje sustava nacionalnih računa zemlje. Izvor podataka za statistiku robne razmjene s trećim zemljama, odnosno zemljama nečlanicama EU-a, jesu Jedinственe carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske dobiva od Carinske uprave Republike Hrvatske kontrolirane Jedinственe carinske deklaracije u obliku slogova.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina.

- Pravna osnova

Pravna osnova za Extrastat jest europsko zakonodavstvo za statistiku robne razmjene s trećim zemljama (Uredba (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredba Komisije (EU) br. 92/2010 i Uredba Komisije (EU) br. 113/2010), Zakon o provedbi carinskih propisa Europske unije (NN, br. 54/13.), Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst), Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske, Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske, Zakon o carinskoj službi (NN, br. 68/13. i 30/14.) i Pravilnik o popunjavanju Jedinственe carinske deklaracije (NN, br. 77/13.).

- Sustav klasifikacije

Kombinirana nomenklatura 2015.

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007

Geonomenklatura

Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija (SMTK, Rev. 4) Glavne industrijske grupacije prema ekonomskoj namjeni, 2009.

Vrste carinskih postupaka

Vrste trgovinskog posla

Vrste prometa

Međunarodna klasifikacija ekonomske namjene proizvoda

Valute

- Koncepti i definicije

Iskazuju se stvarno postignute vrijednosti u vrijeme zaključivanja poslova (fakturane vrijednosti) i preračunavaju se na temelju isporuke na hrvatskoj granici. Izvozne vrijednosti obračunane su prema paritetu fob. To znači da se fakturna vrijednost umanjuje za troškove prijevoza i druge troškove od hrvatske granice do mjesta isporuke u inozemstvu ako je ugovoreno da se roba isporučuje u inozemstvu. Ako je ugovoreno da se isporuka obavi u Republici Hrvatskoj, fakturna vrijednost uvećava se za troškove nastale od mjesta isporuke u Republici Hrvatskoj do hrvatske granice. Uvozne vrijednosti obračunane su prema paritetu cif. To znači da se fakturna vrijednost uvećava za troškove prijevoza i druge troškove od mjesta isporuke u inozemstvu do hrvatske granice ako je ugovoreno da se roba isporučuje u inozemstvu. Ako je ugovoreno da se roba isporučuje u Republici Hrvatskoj, fakturna vrijednost umanjuje se za troškove nastale od hrvatske granice do mjesta isporuke u Republici Hrvatskoj. Službeni podaci robne razmjene s inozemstvom iskazuju se u nacionalnoj valuti, američkim dolarima i eurima. Pritom se iznosi u stranim valutama preračunavaju u kune, eure i američke dolare primjenom mjesečnih tečajnih lista određenih za izvještajni mjesec. Primjenjuje se srednji valutni tečaj Hrvatske narodne banke.

- Statističke jedinice

Svi poslovni subjekti koji ostvaruju robnu razmjenu sa zemljama nečlanicama EU-a

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Poslovni subjekti iz Statističkoga poslovnog registra

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Glavni korisnici podataka jesu ministarstva i tijela državne uprave, Hrvatska gospodarska komora, financijske institucije (Hrvatska narodna banka, komercijalne banke), ekonomski analitičari, mediji, istraživači i studenti, gospodarstvenici, međunarodne institucije (UNSD, MMF) i interni korisnici DZS-a (Nacionalni računi, Sektor poljoprivrede, Služba statistika industrije, energije i informacijskog društva).

1.1.1 Potrebe korisnika

Međunarodna trgovina važan je dio svjetske ekonomije i kao takva mora biti adekvatno statistički praćena. Statistika robne razmjene s inozemstvom važan je izvor podataka o kretanju robnog izvoza i uvoza za brojne korisnike koji kreiraju gospodarsku politiku:

omogućuje državnim tijelima da pripremaju multilateralne i bilateralne pregovore, poduzećima da istražuju tržište i definiraju svoj položaj na njemu, služi kao osnovni izvor informacija za izradu platne bilance i nacionalnih računa zemlje, izračun bruto domaćeg proizvoda i za analizu gospodarskog ciklusa.

1.1.2 Zadovoljstvo korisnika

Državni zavod za statistiku tijekom travnja 2015. po drugi je put proveo Istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Cilj istraživanja jest utvrđivanje zadovoljstva korisnika kvalitetom podataka i razinom usluge te utvrđivanje potreba korisnika. Istraživanje se provodilo na uzorku korisnika podataka Državnog zavoda za statistiku kombinacijom internetskoga i telefonskog anketiranja u razdoblju od 13. do 26. travnja 2015. Na anketu su odgovorila ukupno 952 korisnika. Vezano za korištenje podataka prema području, odgovorilo je 799 korisnika, od kojih se podacima robne razmjene s inozemstvom koriste njih 22,0%. Gledajući ukupnu kvalitetu

podataka (njihovu pravodobnost, dostupnost i usporedivost), korisnici su ocijenili podatke iz područja robne razmjene s inozemstvom prosječnom ocjenom 3,56.

1.2. Potpunost podataka

Informacije su potpune i u skladu s konceptima i definicijama baziranim na načelima Kodeksa prakse europske statistike, a određen je Uredbom (Europske komisije) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici.

1.2.1 Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj se za to istraživanje ne izračunava.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.1.1 Indikatori uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za to istraživanje.

2.1.2 Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj nije primjenjiv za to istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Nije raspoloživo.

2.2.1 Pogreška obuhvata

Nije raspoloživo.

2.2.2 Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za to istraživanje.

2.2.3 Pogreške mjerenja

Izveštajne jedinice često pogrešno klasificiraju robu pri ispunjavanju Jedinstvene carinske deklaracije. Utjecaj te pogreške je vrlo teško izmjeriti, ali se smatra da je glavni razlog za asimetriju u detaljnoj statistici.

2.2.4 Pogreška neodgovora

Podaci se uspješno prikupljaju od svih izvještajnih jedinica, pa nema neodgovora.

2.2.5 Stopa neodgovora jedinice

Stopa neodgovora jedinice jest 0%

2.2.6 Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Svi potrebni podaci od svih izvještajnih jedinica uspješno se prikupljaju, pa je i ta stopa 0%.

2.2.7 Pogreške obrade

Popis pogrešaka sadržava identifikacijska polja nevaljanih zapisa (status valjanosti = = isključeno ili (status valjanosti = uključeno i oznaka ponovnog šifriranja = ponovno šifrirano)), popraćenih šiframa i objašnjenjima za pogreške valjanosti. Polja koja sadržavaju popis pogrešaka jesu tok robe, izvještajno razdoblje, OIB, MRN, redni broj stavke, šifra pogreške, objašnjenje pogreške. Jedan zapis može imati više vrsta pogrešaka valjanosti. Stoga se jedan zapis može pojavljivati u više redaka na popisu pogrešaka.

2.2.8 Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za to istraživanje jer se svi podaci uspješno prikupljaju, pa nema potrebe za imputiranjem nedostajućih podataka.

2.2.9 Stopa uređivanja – LRK

Pokazatelj se ne izračunava za to istraživanje.

2.2.10 Stopa učinkovitosti – LRK

Pokazatelj se ne izračunava za to istraživanje.

2.2.11 Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1 Politika revizije podataka

Putem DZS-ove internetske stranice korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci).

2.3.2 Praksa revizije podataka

Mjesečni podaci ispravljaju se sve dok se ne zaključi konačna obrada tekuće godine (sredinom sljedeće godine). Mjesečni rezultati sve do konačne obrade tekuće godine i objavljivanja konačnih podataka smatraju se privremenima.

2.3.3 Prosječna veličina revizije podataka

Prosječna veličina revizije je:

Statistika	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Sij	Velj	Ožu	Tra	Svi	Lip	Srp	Kol	Ruj	Lis	Stu	Pro	Prosječno
			0,29	0,13	0,96	0,16	0,18	0,14	0,34	0,23	0,10	0,13	0,26	0,25	0,264

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1 Pravodobnost prvih rezultata

Pravodobnost prvih rezultata jest T + 40 dana.

3.1.2 Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 6 mjeseci.

3.2. Vremenska određenost

3.2.1 Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Objava rezultata tog istraživanja bila je točna prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka 2015.

Vremenska određenost jest 100% (svi podaci objavljuju se na vrijeme određeno Kalendarom objavljivanja).

4. Dostupnost i jasnoća

Podaci se objavljuju u Priopćenju 4.2.1., Statističkom ljetopisu, Statistici u nizu, Statističkim informacijama RH, Hrvatskoj u brojkama i Bazi podataka robne razmjene s inozemstvom.

4.1. Naslovi priopćenja u kojima se objavljuju podaci

ROBNA RAZMJENA REPUBLIKE HRVATSKE S INOZEMSTVOM

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci (ljetopis i slično)

Prvi rezultati

Statistika u nizu

Statistički ljetopis RH

Statističke informacije RH

Hrvatska u brojkama

4.3. On-line baze podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC Axisu)

PC Axisova baza podataka: Robna razmjena s inozemstvom

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka u znanstvene svrhe.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Metodološka objašnjenja nalaze se u Priopćenju 4.2.1., Statističkom ljetopisu, Statistici u nizu i Bazi podataka robne razmjene s inozemstvom. Detaljniji opis korištene metodologije može se pronaći u izvještajima o kvaliteti objavljenima na internetskoj stranici DZS-a.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost kod zrcalnih statistika

Pokazatelj se više ne izračunava za statistike robne razmjene s inozemstvom.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

5.1.1 Dužina usporedivih vremenskih serija

Dužina usporedivih vremenskih serija jest 96 mjeseci ili 8 godina.

5.1.2 Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Prvi prekid vremenske serije nastao je u 2007., kada je bila promjena Nacionalne klasifikacije djelatnosti, a drugi prekid nastao je pridruživanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji, 1. srpnja 2013., otkada se statistički podaci o robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom dobivaju iz dvaju različitih izvora: Intrastatova obrasca za statistiku robne razmjene između zemalja članica EU-a (Intrastat) i Jedinственe carinske deklaracije za statistiku robne razmjene sa zemljama nečlanicama EU-a (Extrastat).

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za to istraživanje.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv za to istraživanje.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za to istraživanje.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Prikupljanje podataka za Extrastat u nadležnosti je Carinske uprave RH, dok je proizvodnja i diseminacija podataka u nadležnosti DZS-a. U proizvodnji podataka za Extrastat sudjeluju 2 – 3 zaposlenika.

7.2. Opterećenje

Nema dodatnog opterećenja izvještajnih jedinica jer je riječ o administrativnom izvoru podataka.